

**Ružić sa predstavnicima
manjina o predstojećim
izborima za nacionalne
savete**

**Predstavljen Sedmi izveštaj
o sprovođenju Akcionog
plana za ostvarivanje prava
nacionalnih manjina**

47

Minority News

mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

jun 2018



Ivan Bošnjak: Nacionalni saveti su i dalje nedovoljno prepoznatljivi organi

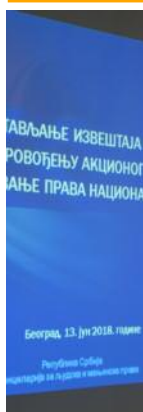
**Jezik i pismo nacionalnih
manjina u Parlamentu**

**„Čuvarkuća“ krenula
iz Bačkog Petrovog Sela**



Ministar Branko Ružić na sastanku sa predstavnicima nacionalnih saveta

U sedištu Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine 23. maja upriličen je sastanak predstavnika nacionalnih saveta i Branka Ružića, ministra državne uprave i lokalne samouprave, na kome je bilo reči o novom zakonu koji reguliše položaj manjina. Sastanku su prisustvovali predstavnici mađarske, hrvatske, bunjevačke, nemačke manjine i jevrejskog saveza.



Sedmi izveštaj o sprovođenju Akcionog plana za manjine

Povodom predavljanja Sedmog izveštaja o sprovođenju Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, istakla je u utorak, 13. juna, da se ovaj izveštaj odnosi na prvi kvartal 2018. godine i da se sprovođenje aktivnosti iz Akcionog plana za manjine redovno prati. Paunović je navela da je za realizaciju dospelo ukupno 111 aktivnosti predviđenih Akcionim planom za ostvarivanje prava nacionalnih manjina i da je od 75 nosilaca aktivnosti njih 63 dostavilo priloge.



Upoznavanje u kvizu na više jezika

U okviru projekta Pokrajinske vlade „Afirmacija multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini“ Kanjiža, Kovačica i Sombor bili su domaćini regionalnih kvizova takmičenja srednjoškolaca pod nazivom „Koliko se poznajemo?“ iz 12. ciklusa. Organizator i nosilac projekta je Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice AP Vojvodine.



Festival „Kalina“ održan po 15. put

Tokom 9. i 10. juna održan je 15. po redu Festival ukrajinske kulture „Kalina“. Festival je ove godine održan u Kulturnom centru „Kula“ u Kuli. Specifično za ovaj festival jeste da se on održava u pet gradova naizmenično, gde živi veliki broj Ukrajinaca, a važnost festivala se ogleda i u tome, jer se tokom festivala okupljaju sva društva koja neguju ukrajinsku kulturu u Republici Srbiji, odnosno tokom festivalskih dana publici predstavljaju svoje koreografije i pesme koje su pripremili tokom prethodne godine.

Ako imate pitanje vezano za funkcionisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

Diskriminacija na delu

Uoči ulaska u skupštinsku proceduru Predloga Zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima, Branko Ružić, ministar državne uprave i lokalne samouprave, podsetio je da je Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave pripremlilo četiri zakona iz oblasti unapređenja prava i položaja pripadnika nacionalnih manjina u cilju još boljih uslova za ostvarivanje njihovih prava u oblasti kulture, informisanja, zapošljavanja, kao i obrazovanja.

Upravo je oblast obrazovanja u centru pažnje svake godine i to tradicionalno pred kraj, odnosno početak školske godine.

Dok osnovne i poneke srednje škole koje nastavu izvode na manjinskim jezicima muku muče sa sve manjim brojem upisanih učenika i pokušavaju na sve načine da iste pridobiju u što većem broju, pojedini fakulteti kao da pokušavaju u startu da odbiju buduće studente – pripadnike manjinskih zajednica. Preciznije, Pravni fakultet u Novom Sadu, za koji se ranije i Apelacioni sud pravosnažnom presudom izjasnio da je diskriminisao mađarske učenike, jer nije dozvolio polaganje prijemnog ispita na jezicima nacionalnih manjina, opet je u žiži javnosti. Na web stranici fakulteta se navodi da pripadnik nacionalne manjine čiji je jezik u službenoj upotrebi na teritoriji AP Vojvodine može polagati prijemni ispit na maternjem jeziku na osnovu ličnog zahteva, međutim predviđena je i pismena i usmena provera poznavanja jezika na kome se izvodi nastava, odnosno provera poznavanja srpskog jezika, a koja se organizuje posle položenog prijemnog ispita, pre utvrđivanja redosleda kandidata za upis. Upravo ovu odluku fakulteta su studenti, uglavnom pripadnici mađarske nacionalne manjine, osudili kao diskriminacionu. Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine smatra da je to diskriminacija kojom se studenti dovode u lošiji položaj i da je to provokacija Pravnog fakulteta što ne samo što dovodi u pitanje jednakost obrazovanja manjina na maternjem jeziku u Srbiji, već se i na učenike koji se školuju na manjinskim jezicima gleda kao na građane drugog reda.

Da je reč o diskriminaciji smatra i Mihalj Njilaš, potpredsednik Pokrajinske vlade i pokrajinski sekretar za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, koji je izrazio očekivanje da će „Pravni fakultet u kratkom vremenu sam da uvidi da se radi o diskriminativnom koraku i da će odustati od njega“. Međutim, u trenutku pisanja ovog teksta na sajtu fakulteta i dalje stoje stara pravila polaganja prijemnog ispita. Bez promene.

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!



Nacionalni saveti su i dalje nedovoljno prepoznatljivi organi

Posle više od dve godine rada na pripremi izmena i dopuna dva ključna zakona manjinske politike, Vlada Republike Srbije je krajem prošlog meseca usvojila nacrt Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina i uputila ih Narodnoj skupštini Republike Srbije na usvajanje. Nacrt izmena i dopuna Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina pripremljen je pre više od godinu dana i o ovom tekstu smo sa našim sagovornikom, Ivanom Bošnjakom, državnim sekretarom u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, već razgovarali, a sad smo se osvrnuli i na detaljne izmene i dopune drugog ključnog zakona, Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.



Kako biste ocenili celokupan proces priprema dopuna i izmena ovih zakona? U kojoj meri je on bio transparentan i inkluzivan?

Mogu da se pohvalim da sam u prethodne četiri godine, između ova dva izborna ciklusa nacionalnih saveta nacionalnih manjina, dobio zadatak da vodim računa o celokupnom procesu. Mi smo u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave od 2014. godine, kada je resorni ministar bila tadašnja potpredsednica Vlade, Kori Udovički,

ušli u ozbiljan dijalog sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina. Uspostavljen je rad Republičkog saveta za nacionalne manjine i sada se, praktično, redovno premijerka, odnosno tadašnji premijer, i najviši predstavnici državnih organa sastaju sa predstavnicima nacionalnih saveta. U međuvremenu je donesen Akcioni plan za Poglavlje 23 i tzv. Posebni akcioni plan za unapređenje položaja nacionalnih manjina. Realizujući aktivnosti iz ovog plana došli smo i do izmena dva ključna zakona koja se tiču prava pripadnika

nacionalnih manjina i sa zadovoljstvom mogu da konstatujem da smo odradili veliki posao. Kao što ste i rekli, pre nekih godinu dana smo završili rad na izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda koji je bio donesen u potpuno drugim uslovima i, rekao bih i u drugoj državi, 2002. godine, u tadašnjoj državnoj zajednici Srbije i Crne Gore. Bilo je potrebno osavremeniti ovaj zakon, ali i uneti neka rešenja u njega, kako bi se i drugi propisi koji se tiču prava nacionalnih manjina, znači ne samo iz resora ovog ministar-

stva, mogli osavremeniti, odnosno koristiti u punoj meri, tako da smo kao ključnu izmenu u ovaj zakon uneli mogućnost upisa i regulaciju upisa nacionalne pripadnosti u javne registre. To će nam posledično omogućiti da ovaj podatak unesemo i u matične knjige, a nakon toga da realizujemo i sve one druge aktivnosti koje smo pomenuli: povećamo računa o obrazovanju nacionalnih manjina, omogućimo dalji razvoj kulture i uopšte manjinskog života u svim delovima naše države, kao i zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina, naročito u onim delovima države gde nije postignuta ravnomerna zastupljenost.

Drugi zakon, Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, delimično je pretrpeo izmene posle odluka Ustavnog suda 2014. godine, i sa ovim izmenama smo ušli u izborni ciklus te godine. Po zakonu, izbore za nacionalne savete od tada vodi Republička izborna komisija. Sada smo regulisali sve ono drugo što je ostalo nedovoljno precizno i jasno rečeno, od samog statusa nacionalnog saveta kao pravnog lica do položaja izabranih lica, određenih funkcija, zapošljavanja u okviru nacionalnih saveta, kao i mnoga druga pitanja koja su se otvorila u međuvremenu, od razvoja manjinske politike u Srbiji i donošenja ovih zakonskih rešenja. Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina donesen je 2009. godine, a 2010. su prvi put održani izbori po ovom zakonu. Godine 2014. smo imali odluke Ustavnog suda. Iste godine bile su prve izmene i dopune i sada smo na kraju, rekao bih, završetka ovog posla.

Na nacrt Zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima, koji je donedavno bio predmet javne rasprave, upućeno je mnoštvo primedbi od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina, stručne javnosti i civilnog društva. Koji su najznačajniji nedostaci Nacrta na koje su ukazivali predstavnici nacionalnih saveta?

Možemo da pričamo o prethodnim nedostacima. Ne bih rekao da sadašnje zakonsko rešenje, odnosno da ovaj predlog ima svojih nedostataka. Naravno, konačnu reč o samom Zakonu reći će narodni poslanici, kao legitimni predstavnici građana u Republici Srbiji, a na nama je da ga, kada se ovaj zakon usvoji, izglasa, prođe skupštinsku raspravu i dobije svoj konačni oblik, zajednički u punoj meri i primenjimo. Čula su se pitanja i iz stručne

Krovni zakoni manjinske politike u skupštinskoj proceduri

Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina u skupštinsku proceduru ušao je 1. juna, dok je 29. maja u proceduru ušao i Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, odn. Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama.

javnosti šta su to nacionalni saveti, te smo došli do onog pravilnog rešenja da su to nedržavni oblici organizovanja, najbliži po svojoj prirodi udruženjima građana. S obzirom da se predstavnici naroda, odnosno manjinski predstavnici u njih biraju na dva načina, po elektorskom i po klasičnom predstavničkom sistemu, imaju mogućnost da imaju i svoju administraciju. U ovo zakonsko rešenje upravo je uneseno ko sve može i na koji način zasnovati radni odnos. Takođe, rekli smo i predložili, naravno u dogovoru sa članovima radne grupe kojih je bilo pet od strane Koordinacije nacionalnih saveta nacionalnih manjina,

većeg broja državnih organa. U međuvremenu održali smo veliki broj sednica. Rečeno je ko sve može zasnovati radni odnos, kako i na koji način, šta je sa samim funkcijama u nacionalnom savetu, kako oni regulišu svoja radna prava. Došli smo do rešenja da samo predsednik nacionalnog saveta i predsednik izvršnog odbora imaju mogućnost da za vreme mandata zasnuju radni odnos i time smo sprečili neke zloupotrebe koje su bile primećene u prethodnom periodu, kao i jedno od ključnih rešenja koje nam je sugerisano od strane uvaženih međunarodnih stručnjaka, kao što je profesor Hofman, koji je bio angažovan od strane EU i Saveta Evrope kao ekspert iz ove oblasti, i koji je rekao da se zbog primećene prakse prevelike politizacije mora povesti računa o depolitizaciji, tako da smo uveli i jednu vrstu ograničenja obavljanja funkcije unutar političkih stranaka i samih nacionalnih saveta, što je možda bilo predmet kritike. Sami nacionalni saveti u demokratskoj praksi Srbije su, ipak, i dalje nedovoljno prepoznatljivi organi, nedovoljno prepoznatljiva tela manjinske samouprave, rezervisani su za jedan broj, rekao bih i kroz kritike stručne javnosti i onoga što smo imali prilike da čujemo, političkih predstavnika, a s obzirom da političke stranke manjina imaju mogućnost da predlažu kandidate za same nacionalne savete, nedovoljno su prepoznatljivi i kod najmlađih generacija. U međuvremenu, od 2014. do 2018. dobili smo veliki broj mladih ljudi koji su napunili 18 godina i, s obzirom da se sam upis u poseban birački spisak vrši na dobrovoljnoj bazi, na nama je zajednički, vama kao predstavnicima medija, naravno, na samim pripadnicima nacionalnih manjina i nama kao predstavnicima države, da pozovemo i ove mlade ljude da se uključe u manjinsku politiku i trudimo se da se, na jednoj strani, pravilno i u korist zajednice upravlja novcem, i sa druge strane da se politička pitanja svedu na marginu, a da se zaista suštinski vodi računa o svakodnevnom životu svakog našeg

građanina, bez obzira na njegovo etničko poreklo.

Koordinacija nacionalnih saveta je zajednički dostavila predlog koji sadrži sedam ključnih tačaka kojima su nacionalni saveti zajednički formulisali glavne nedostatke nacrtu Zakona. Da li je neki od ovih predloga ocenjen kao pozitivan i prihvatljiv i da li se našao u finalnoj verziji Nacrta?

Oko ovih sedam ključnih ili završnih tačaka nismo mogli da se dogovorimo tokom rada radne grupe, a naglasiću i da smo pojedine sednice radne grupe imali i po devet časova neprekidno. Ukupno 11 ovakvih radnih grupa smo održali i imali pet javnih slušanja, odnosno konsultativnih sastanaka širom Republike Srbije, od Bujanovca do Subotice, preko Novog Pazara i Kučeva, gde smo predstavljali Zakon, a posle toga organizovali smo i veliki okrugli sto ovde u Beogradu. Ovih ključnih sedam predloga bilo je predstavljeno premijerki i ona je donela odluku da se i oni nađu u Nacrtu zakona, tako da sada pred poslanike izlazimo sa kompletiranim predlogom. Naravno da prostora za dalje unapređenje zakona ima i, kao što je u Ustavu i definisano, krajnju verziju će dati poslanička većina kroz eventualne amandmane. Ova oblast je uvek politički zanimljiva, ali siguran sam da se tiče života svakog od nas, utiče i na razvoj demokratije, i na lično pravo i slobodu izjašnjavanja. Nadam se da će sve ono što bude moguće i što bude predloženo bude i usvojeno.

Možemo li očekivati da će donošenje izmena i dopuna Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina doprineti poboljšanju pravnog okvira za ostvarivanje prava pripadnika manjinskih zajednica?

Pravni okvir vezan nacionalne manjine u Republici Srbiji je od strane samih zajednica već bio ocenjen kao dobar. Mi smo sada taj pravni okvir zaista prilagodili modernom

funkcionisanju uprave, ali i svim onim zahtevima koje je razvijanje demokratije u Srbiji zahtevalo. Očekujemo da Zakon, kada se jednom donese, zaista bude naš zajednički, da se u punoj meri i naši sugrađani koji žive u Kanjiži na isti način osećaju kao ravnopravni građani, isto kao neko ko živi u Beogradu, Novom Pazaru i Tutinu. Isto tako, očekujemo da sve ono što je omogućeno građanima Kragujevca, važi i za građane Bosilegrada ili Preševa. Očekujemo da na ovaj način Srbija stupi na punu scenu i da na neki način predvodi u nastavku ostvarivanja prava nacionalnih manjina, odnosno da to bude kvalitet, kako nam to inače skreću pažnju naši partneri sa kojima se srećemo iz EU, koji ćemo uneti u EU. Regija Vojvodine je i prepoznata kao regija gde se ostvaruju prava nacionalnih manjina, možda na najbolji način širom Evrope. Naš zadatak je bio da upravo ovu dobru vojvođansku praksu raširimo i južno od Save i Dunava.

Da li će donošenje Zakona doprineti usklađivanju mera sa Akcionim planom za Poglavlje 23 za ostvarivanje prava nacionalnih manjina kao i usklađivanju Zakona sa odlukama Ustavnog suda koji je 2014. godine pojedine odredbe starog zakona proglasio neustavnim?

To su nam bili okviri u kojima smo se kretali. Jedno je bio Akcioni plan koji smo krajem 2015. doneli u dobroj praksi i konsultaciji sa nacionalnim savetima, a zatim 2016. ga i usvojili, a nakon toga pristupili i izmeni ovih ključnih zakona. Time će biti ispunjene ove aktivnosti koje je Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave pred sebe stavilo, a time ćemo doprineti i ispunjavanju Akcionog plana za Poglavlje 23. Sama rešenja, koja je Ustavni sud kasirao, su razmotrena. Nadamo se da novi zakon, ovaj o kome sada pričamo, da ove izmene i dopune zakona neće imati potrebu da idu pred Ustavni sud i da ćemo u naredne četiri godine moći bolje

da razmišljamo o onome šta nas čeka, a to su neki zakoni koji su se u međuvremenu pojavili, kao što je predstavljanje nacionalnih manjina u okviru Republičkog parlamenta, naravno, na pokrajinskom i lokalnom nivou, zatim, možda novi model izbornog sistema. Zajednički nas očekuje sam proces izbora za nacionalne savete i mislim da je važno da u narednih nekoliko meseci, a to je do negde 4. novembra kada će se izbori održati, da pozovemo da se što više građana uključi u ovaj proces, da dobijemo nova rukovodstva koja će svojim konstruktivnim predlozima i radom učestvovati u unapređenju života svojih sunarodnika, a naših sugrađana, građana Republike Srbije.

S obzirom na to da su konačne verzije Nacrta oba zakona ušle u skupštinsku proceduru, da li postoji način da se primedbe i predlozi nacionalnih saveta i stručne javnosti ipak uvrste u nove zakone?

Pišite svojim narodnim poslanicima i sigurno će se naći makar na TV prenosu javno izgovorene, a nakon toga, posle razmatranja i odlučivanja skupštinske većine i kao deo zakona. To je, naravno, poziv. Sa druge strane, moram da dodam da ćemo ove jeseni, uz izbore za nacionalne savete, na lokalnom nivou imati i aplikacije za Poseban birački spisak. Primećeno je da nije bilo elektronske veze između Jedinственог бирачког списка i Posebnog biračkog spiska i sada je to omogućeno. Naravno, podatak o nacionalnoj pripadnosti je i dalje zaštićen zakonom. Ovim web servisom biće omogućeno da u slučaju promene adrese ili promene podatka u jedinstvenom biračkom spisku, odnosno u Vašoj ličnoj karti, da taj podatak bude registrovan i u Posebnom biračkom spisku, odnosno ažuriran u slučaju promene bilo kog podatka koji se tiče adrese stanovanja, imena i prezimena ili drugog podatka vezanog za nekog građanina koji je deo Posebnog biračkog spiska, odnosno koji želi da glasa za svoj nacionalni savet.

Ministar Branko Ružić na sastanku sa predstavnicima nacionalnih saveta

Izvor: Subotica.com

U sedištu Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine 23. maja upriličen je sastanak predstavnika nacionalnih saveta i Branka Ružića, ministra državne uprave i lokalne samouprave, na kome je bilo reči o novom zakonu koji reguliše položaj manjina, a koji je u skupštinskoj proceduri.

Sastanku su prisustvovali predstavnici mađarske, hrvatske, bunjevačke, nemačke manjine i jevrejskog saveza, kojima je predstavljeno da u skupštinsku proceduru ulaze izmene propisa koji jasno definišu funkcionisanje nacionalnih saveta, prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina, kao i službenu upotrebu jezika.

„Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina je jedan od tri zakona na kome smo predano i inkluzivno svi zajedno radili. Koordinacioni tim je dao veliki broj konstruktivnih predloga koji su uvaženi i sada treba da uradimo nijansiranje određenih pitanja na kojima su predstavnici manjina insistirali, te očekujem da posle toga imamo jedan gotov akt koji će se naći na sednici Vlade Republike Srbije“, istakao je ministar Branko Ružić. „Pokušaćemo da u skladu sa preporukama Saveta Evrope umanjimo prekomernu politizaciju, uvedemo transparentnije finansiranje nacionalnih saveta



i rešimo sve nedorečenosti koje smo u praksi zajedno sagledavali“, dodao je Ružić.

Takođe je podsetio da je ova godina izuzetno značajna za sve pripadnike manjina, jer ih na jesen očekuju izbori za nove nacionalne savete.

„Pripadnici nacionalnih manjina čine skoro 13 odsto ukupnog stanovništva Srbije. Očekuje nas izborni ciklus i potrebno je da nacionalni saveti preduzmu neophodne aktivnosti i mere kako bi svi pripadnici manjina bili obavešteni o upisu u Poseban birački spisak, a potom, kada se raspišu izbori, i o postupku glasanja. Nacionalni saveti su tela putem kojih nacionalne manjine ostvaruju Ustavom zajamčenu samoupravu u utvrđenim oblastima društvenog života – obra-

zovanju, kulturi, informisanju, upotrebi jezika i pisma i zato je važno da se građani upoznaju i budu na vreme informisani o svim aktivnostima tokom ovog izbornog procesa“, poručio je Ružić.

Predstavnici nacionalnih saveta sa sedištem u našem gradu učestvovali su i u izradi zakona, a kako kažu, mnoge njihove sugestije su prihvaćene i biće uvrštene u novi tekst zakona.

„Kako smo imali svog člana u radnoj grupi, od samog starta izrade zakona, koji se radio godinu i po dana, uspeali smo da inkorporiramo sve ono što je do sada bio kamen spoticanja“, ističe Suzana Kujundžić Ostojić, predsednica Nacionalnog saveta bunjevačke nacionalne manjine. „Male nacionalne zajednice, one koje nemaju standardizovan jezik, koje se tek bore za formiranje svojih institucija, imaju problema u oblasti školstva, informisanja, finansiranja... Nas je u Subotici 9,57 odsto, a zakon je prepoznavao manjinu ako čini deset odsto ili ima službeni jezik. Mi nismo imali ni jedno ni drugo, a ovaj novi zakon bi trebao da prepozna nacionalne savete na toj teritoriji čime bi bilo rešeno finansiranje. Uradili smo standardizaciju jezika, ali ona još nije prepoznata, međutim to je politički pitanje, kao što je i ukidanje Dekreta iz 1945. godine.“

Ružić sa predstavnicima manjina o predstojećim izborima za nacionalne savete

Izvor: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, Branko Ružić, i predsednik Republičke izborne komisije (RIK), Vladimir Dimitrijević, potpisali su 13. juna u Narodnoj skupštini Sporazum o utvrđivanju specifikacije ukupnih planiranih troškova za potrebe sprovođenja izbora članova nacionalnih saveta nacionalnih manjina koji će biti održani ove godine.

Ministar Ružić rekao je tom prilikom da je ovo početak priprema za sprovođenje izbora koji će biti raspisani tokom avgusta, a održani najkasnije u novembru ove godine, kao i da će Ministarstvo zajedno sa RIK-om sprovesti ove izbore.

Nakon potpisivanja Sporazuma, ministar Ružić i narodna poslanica Ljibuška Lakatoš održali su sastanak sa narodnim poslanicima i predstavnicima nacionalnih saveta o novinama predloženim u Zakonu o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, u odnosu na Poseban birački spisak.

„Kako bismo još transparentnije i efikasnije sproveli izbore, napravili smo novu aplikaciju za Poseban birački spisak koju ćemo staviti u funkciju već za ove izbore“, naglasio je ministar.

Ružić je podsetio predstavnike nacionalnih saveta nacionalnih manjina da je upis u Poseban birački spisak na dobrovoljnoj

bazi, te je važno da na vreme informišu građane o mogućnostima upisa, kao i da oni koji su upisani, svoje podatke provere na vreme.

Budući da su na dnevnom redu vanredne sednice Narodne skupštine Republike Srbije tri zakona iz oblasti manjinskih politika, ministar je naveo da će se njima značajno unaprediti uslovi za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, s obzirom da će se omogućiti i dobrovoljan upis nacionalnosti u matične knjige, ispisivanje toponima na jezicima manjina u određenim sredinama, obraćanje manjinskih poslanika na svom jeziku u Skupštini, kao i transparentniji i efikasniji rad nacionalnih saveta.

Predstavljen Sedmi izveštaj o sprovođenju Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina

Izvor: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Povodom predavljanja Sedmog izveštaja o sprovođenju Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, istakla je u utorak, 13. juna, da se ovaj izveštaj odnosi na prvi kvartal 2018. godine i da se sprovođenje aktivnosti iz Akcionog plana za manjine redovno prati.

Paunović je navela da je za realizaciju dospelo ukupno 111 aktivnosti predviđenih Akcionim planom za ostvarivanje prava nacionalnih manjina i da je od 75 nosilaca aktivnosti njih 63 dostavilo priloge.

Paunović je naglasila da je 45 jedinica lokalnih samouprava dostavilo svoje priloge za Sedmi izveštaj i da Vlada dosta pažnje posvećuje saradnji sa jedinicama lokalne samouprave u kojima žive pripadnici manjinskih naroda.

Predsednica Vlade insistira na učestalom održavanju sednica vladinog



Saveta za nacionalne manjine, a Kancelarija u tome pruža punu podršku, podvukla je Paunović.

Obuke koje su održane u prethodnom periodu ostvarile su svoj cilj, a to je podizanje kvaliteta izveštavanja lokalnih samouprava koje na najbolji način poznaju potrebe i probleme sa kojima se susreću pripadnici nacionalnih manjina, a podaci koje dobijamo od njih doprinose jasnijoj slici koju izveštaji predstavljaju, ocenila je direktorka Kancelarije.

U toku je prikupljanje priloga za Osmi

ciklus izveštavanja i u narednom periodu Kancelarija će se usredsrediti na dalje unapređenje sistema praćenja Akcionog plana, naglasila je Paunović, ističući da će se nastaviti sa podrškom svim osobama koje učestvuju u procesu izveštavanja, radi unapređenja njihovog rada i međusobne saradnje.

Sastanku su prisustvovali predstavnici državnih i pokrajinskih organa i institucija, međunarodnih i organizacija civilnog društva, kao i predstavnici nacionalnih saveta nacionalnih manjina.

Ružić: Ove godine četiri nova zakona o nacionalnim manjinama

Izvor: N1/RTS

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, Branko Ružić, najavio je da će do kraja juna u Skupštinu Srbije biti upućena na raspravu četiri zakonska predloga koji će za cilj imati unapređenje statusa nacionalnih manjina i transparentniji rad 21 saveta nacionalnih manjina.

On je na sastanku sa ministrom za dijasporu Makedonije, Edmondom Ademijem, kazao da je potrebno reaktivirati sporazum Srbije, Makedonije i Crne Gore iz 2004. godine o pokretanju i funkcionisanju međunarodne Mešovite komisije o nacionalnim manjinama, ne

ulazeći u razloge ranijeg nefunkcionisanja tog sporazuma.

„Smatram da je to jedan model, mehanizam, koji u svakom slučaju može, čak i rasterećen od nekih dnevnih političkih tema koje na Balkanu uvek postoje, da pomogne da se pozabavimo onim što jeste interes dveju država, njihovih državljana i naših manjinskih politika. Jedan od dragocenih delića tog veoma važnog mozaika jeste Nacionalni savet makedonske nacionalne manjine koji će, siguran sam, takođe, uzeti učešće u onome što sledi krajem godine, a to su izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina“, rekao je Ružić.

Ministar za dijasporu Makedonije, Edmond Ademi, rekao je da će postaviti pitanje svojoj vladi o formiranju Mešovite komisije.

„Nadamo se da će od jeseni biti formirana Mešovita komisija koja od 2004. godine postoji samo formalno u sporazumu, ali nije funkcionisala. Ministar Ružić me je informisao o promenama u zakonima na osnovu kojih funkcionišu saveti nacionalnih manjina. Nadam se da će promene u tim zakonima poboljšati transparentnost u radu nacionalnih manjina“, kazao je Ademi.

Paunović: Ulažemo mnogo truda i energije u zaštitu ljudskih prava

Izvor: RTS

Direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, rekla je da je sa samita u Sofiji poslata poruka da je EU otvorena za nove članice i da će im na tom putu dati podršku u svim oblastima, pa i u oblasti vladavine prava.

Suzana Paunović je, gostujući u Dnevniku RTS-a, rekla da se gotovo polovina tačaka iz Sofijske deklaracije odnosi na ljudska prava, pitanja manjina, bilateralne i regionalne saradnje. Ističe da je važno da se pokaže posvećenost u sprovođenju Deklaracije, a sigurna je da će Srbija to učiniti.

Kada je reč o akcionim planovima za poglavlja 23 i 24, Paunovićeva kaže da je trenutno u toku revizija Akcionog plana za Poglavlje 23 i tiče se usklađivanja rokova i aktivnosti sa prelaznim merilima EU.

Dodaje da je Akcioni plan gotovo 83 odsto realizovan ili delimično realizovan i da se radi na zaštiti ljudskih prava uz pomoć čitavog seta aktivnosti koji je na to usmeren. Ističe da se cela oblast pomera unapred i da je u okviru akcionog plana poseban set pitanja posvećen položaju nacionalnih manjina.



Kako kaže, mnogo truda i energije se ulaže u unapređenje te oblasti i nada se da građani to osećaju i u svakodnevnom životu, što i jeste cilj u krajnjem slučaju.

Govoreći o izmenama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, Paunović je rekla da su one usmerene u tri pravca: da se unapredi pravni status nacionalnih saveta, da se postigne veća transparentnost i efikasnost u finansiranju, a pokrenuta je i tema depolitizacije nacionalnih saveta.

Navodi da je sprovedena široka javna rasprava o tekstu Nacrta zakona i da

bi trebalo da budu otklonjene dileme koje su Nacionalni saveti svakodnevno imali, a tiču se trošenja sredstava u skladu sa zakonom. Direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava kaže da će to biti postignuto jasnim pravnim normama koje će otkloniti dileme oko nadležnosti i ovlašćenja.

Kada je reč o izazovima u zaštiti ljudskih prava, Paunović je izdvojila prava žena, problem nasilja u porodici, unapređenje položaja osoba sa invaliditetom, starijih, dece, problem vršnjačkog nasilja... Navodi da je rešenje tih pitanja prioritet Vlade.

Jezik i pismo nacionalnih manjina u Parlamentu

Prema saopštenju Lige socijaldemokrata Vojvodine u skorije vreme će narodni poslanici – pripadnici nacionalnih manjina moći da se obraćaju na svom maternjem jeziku i pismu.

Takođe, kada se narodni poslanik u radu Parlamenta služi svojim jezikom stalno ili u određenom slučaju, generalni sekretar Narodne skupštine je dužan da obezbedi istovremeno prevođenje njegovog usmenog izlaganja ili dokumenta koji je podneo, na srpski jezik.

OVOME JE PRETHODILO PODNOŠENJE

amandmana na Član 10 Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina. Kako su ranije naveli ovim članom se predviđalo da „narodni poslanik, koji je pripadnik nacionalne manjine čiji broj u ukupnom stanovništvu Republike Srbije dostiže dva posto, ima pravo da se na sednicama Narodne skupštine obraća na svom maternjem jeziku“. Poslanici LSV su ocenili da je „nedopustivo da zakonodavac na ovaj način diskriminiše pripadnike nacionalnih manjina i ograničava njihova prava. Zakonodavac je na ovaj način onemogućio Slovence, Hrvate, Rusine, Rome, Bugare, Rumune, Vlahe ili Makedonce

da se Narodnoj skupštini obrate na svom maternjem jeziku“.

LSV je predložila da se proširi pravo na obraćanje narodnih poslanika na svom maternjem jeziku na sve one koji pripadaju nacionalnoj manjini koja ima formiran Nacionalni savet.

Poslanici LSV su istakli da će se na ovaj način u potpunosti afirmisati i manje brojne nacionalne manjine, a ne samo one koje imaju većeg udela u ukupnom stanovništvu Republike Srbije, a negovanje višejezičnosti će pored Skupštine Vojvodine takođe biti prisutno i u Narodnoj skupštini.

Poseta ambasadora Radka Vlajkova Osnovnoj školi „Ivo Andrić” u Beogradu

Izvor: Far

Ambasador Bugarske u Beogradu, Nj.E. Radko Vlajkov, posetio je 23. maja u okviru projekta „#EUinSerbian” Osnovnu školu „Ivo Andrić” na Kanarevom brdu. Posetu je organizovala Agencija IDR, u sklopu projekta, koji zajedno sprovodi sa Ambasdom Republike Bugarske u Beogradu.

„Oduševljen sam, jer sam dočekan na stari slovenski način, pogačom i solju” – prokomentarisao je ambasador Vlajkov, kada ga je ispred sale dočekaio trio u narodnim nošnjama.

Učenici šestog razreda OŠ „Ivo Andrić” simulirali su rad Saveta Evropske unije, kojim trenutno predsedava Republika Bugarska. Svi delegati zasedanja predstavili su se ambasadoru Vlajkovu na



jeziku zemlje koju su reprezentovali. Predočili su ambasadoru Vlajkovu Dugavsku strategiju i kasnije je na zasedanju jednoglasno i usvojili, a prezentovani su i promotivni filmovi o Evropskoj uniji, Republici Bugarskoj i Ćirilu i Metodiju, kao i zanimljivosti vezane za EU i Bugarsku.

„Za mene, kao oca, nema lepše stvari nego kada se nađem pred ovakvim auditorijumom. Drago mi je što negujete evropske vrednosti. Vi ćete za sedam godina, kada ćemo, nadam se, živeti u istoj zajednici, imati po 20 godina i bićete snaga društva, koja tek izlazi sa fakulteta. Možda mislite da je to sada daleko od vas, ali verujte, to vreme je bliže nego što pretpostavljate. Zato me raduje što vidim da se

bavite stvarima koje prevazilaze radni program” – rekao je ambasador Vlajkov osnovcima.

Školari su postavili sijaset zanimljivih pitanja. Od sličnosti i razlike među Srbima i Bugarima, preko stvari koje se najviše dopadaju ambasadoru Vlajkovu u našoj zemlji, sporta i naravno – povezivanja sa osnovcima iz njegove zemlje.

„O sličnostima Srba i Bugara mogu da pričam puna četiri školska časa, a o razlikama, što je izuzetno teško pitanje, skoro da i nemam šta da kažem osim nekih finesa. Vezuje nas i vera, vezuje nas i pismo, ćirilica i zato ćemo zajedno da proslavimo Dan Ćirila i Metodija. Uradiću sve što je u mojoj moći da vas povežem sa školom iz Bugarske, da posetite jedni druge, razmenite iskustva, izgradite prijateljstva i nadam se da ćete uskoro da budete i moji gosti u rezidenciji” – zahvalio se ambasador Radko Vlajkov na sjajnoj organizaciji šestacima OŠ „Ivo Andrić”.

Razmenjeni su i pokloni. Deca su pripremila svoje najbolje radove za ambasadora, dok je ambasador svakom učesniku zasedanja ponaosob predao poklon Ambasade Bugarske.

Ambasador Vlajkov i direktor OŠ „Ivo Andrić”, dr Milan Pašić, posadili su u Parku prijateljstva bugarsku ružu, kao simbol koji će ih povezivati u budućnosti. Posebno iznenađenje za ambasadora bila je streljana u kojoj se pripremaju i srpski olimpijci.



Prava manjina nisu u fokusu vlasti u Srbiji

Izvor: Medija centar

Vlast u Srbiji smatra da će rešavanjem statusa Kosova okončati proces EU integracija, te se zbog toga pažnja ne posvećuje drugim važnim pitanjima, kao što je položaj nacionalnih manjina, ocenjeno je na predavljanju Alternativnog izveštaja o zaštiti prava nacionalnih manjina u Republici Srbiji koje je održano 30. maja.

„Naša jedina preporuka ljudima iz vrha države, jeste da konačno počnu da rade svoj posao, kada su u pitanju nacionalne manjine“, rekao je osnivač Forum za etničke odnose, Dušan Janjić. On je kazao da se Akcioni plan za poboljšanje položaja manjinskih grupa ne može sastavljati prema zahtevima država članica Evropske unije, već prema potrebama naroda koji živi ovde.

Janjić smatra da je težak položaj manjina u Srbiji uzrokovao lošim ustavnim zakonima i radom Ustavnog suda, koji i sam, prema njegovoj oceni, neretko donosi neustavane odluke.

„Srbiji su potrebne ustavne promene. Ako ljudi iz Vlade Srbije nastave da slede mišljenje Ustavnog suda, zavr-

je ustavni okvir loše postavljen u odnosu na zakone, te da je Srbiji neophodan novi Akcioni plan koji bi se odnosio na poboljšanje položaja manjina.

„Nije tačno da su realizovane sve aktivnosti. Na brojnim mestima, gde je to predviđeno, još uvek nema mesta za table sa jezicima manjina koji su u službenoj upotrebi“, pojašnjava je



„Upisivanje imena pripadnika nacionalnih manjina u lična dokumenta nije kolektivno, već lično pravo. Mi nismo uočili mere koje bi unapredile rad sudija na jezicima manjina. Tako, na primer, imamo slučaj u Vojvodini, gde se suđenje odvija na mađarskom

Eva Vukašinić, zaključujući da nije potrebno menjati svest ljudi koji su deo neke manjinske grupacije, već razmišljanje svih građana.

Ekonomista Danilo Šuković smatra da su ekonomska prava nacionalnih manjina zapostavljena, navodeći da je to pitanje u fokusu svih multikulturalnih sredina, jer se na taj način izbegava diskriminacija pri zapošljavanju.

„Zato je veoma važno postaviti nove kriterijume prilikom zapošljavanja. Ti kriterijumi treba da se odnose i na pripadnike manjinskih grupa, kako bi im se olakšalo zapošljavanje. Za razliku od privatnog, gde to zavisi, pre svega, od volje poslodavca, državni sektor može i mora da radi na većoj zastupljenosti nacionalnih manjina. Ako nemate rezultate u ovom segmentu, onda ne možemo govoriti o demokratiji, slobodi i pravdi. I zbog toga je ovo veoma važno pitanje“, zaključio je Šuković, dodajući da Srbija zaostaje decenijama u odnosu na druge zemlje, kada je reč o ovom pitanju.



šće kao i on. Neće niko znati da postoje“, kazao je on.

Bivša pokrajinska ombudsmanka zadužena za prava nacionalnih manjina, Eva Vukašinić, takođe je istakla da



jeziku, dok su zapisnik i presuda gotovo uvek na srpskom“, upozorava Vukašinićeva i navodi da su prošli svi rokovi za donošenje zakona, predviđenih Akcionim planom i da je primena postojećih veoma loša.

Jugosloveni nestaju, Vlaha sve manje

Izvor: Politika

Sudeći prema broju članova grupa na socijalnim mrežama koje nose jugo-nostalgичne nazive, kao što su „Dobra stara vremena”, „Osamdesete su bile godine” i „Jugoslavija – naša jedina država”, više od sto hiljada osoba s nostalgijom se priseća odrastanja u zemlji koja se prostirala od Vardara pa do Triglava. Međutim, poslednji popis stanovništva svedoči da u Srbiji živi svega 23.303 Jugoslovena – čak 57.418 manje nego 2002. godine. Najveći broj Jugoslovena evidentiran je prilikom popisa stanovništva 1981. godine, a na pretposlednjem popisu stanovništva 2002. godine „jugovići” su bili četvrta po brojnosti nacionalna manjina u Srbiji.

Međutim, Jugosloveni nisu jedina nacionalna manjina koja nestaje. Istraživanje dr Aleksandra Kneževića, docenta na Geografskom fakultetu u Beogradu, pokazalo je da su Bošnjaci jedina nacionalna manjina čija se brojnost povećala između dva popisa stanovništva. Naime, popis iz 2011. godine pokazao je da je Bošnjaka za oko 8.000 više nego 2002. godine.

– Demografski pokazatelji su neumoljivi: sve nacionalne manjine u Srbiji beleže pad nataliteta. Čak su i Romkinje i Albanke ušle u demografsku tranziciju i počele manje da rađaju. Romske žene i dalje rađaju više nego Srpskinje, ali daleko manje nego njihove majke i bake. Najbrojnija nacionalna manjina u Srbiji su Mađari, ali i njihov broj opada zbog negativnog prirodnog priraštaja. Njih je za 40.000 manje u odnosu na prethodni popis stanovništva. Zanimljivo je da Mađari u Srbiji rađaju manje nego njihovi sunarodnici koji žive u Mađarskoj. Treba podsetiti da je negativni prirodni priraštaj počeo 1989. u Vojvodini, a tri godine kasnije u cen-

tralnoj Srbiji – podseća dr Aleksandar Knežević i dodaje da su Vlasi, Mađari, Slovenci, Nemci i Jevreji etničke manjine s najmanjim prirodnim priraštajem.

Poslednji popis pokazao je da nacionalne manjine čine 12 odsto stanovništva Srbije a, nakon Mađara, najbrojnija nacionalna manjina su Romi (147.604), Bošnjaci (145.278), Hrvati (57.900) i Slovaci (52.750). Takođe, treba imati na umu da su Bošnjaci uvedeni u klasifikaciju popisa tek 2002. godine i da se jedan broj pripadnika islamske veroispovesti danas izjašnjava kao Bošnjaci, a drugi kao Muslimani. Zabunu prilikom tumačenja popisnih podataka može da unese i činjenica da su od popisa 1971. godine Ukrajinci prikazivani odvojeno od Rusina, a Bunjevci i Šokci su od popisa 1991. godine prikazivani odvojeno od Hrvata, dok je uvođenje Egipćana i Aškalija uticalo i na broj deklariranih Roma, odnosno Albanaca.

Maternji jezik mnogo je jači i objektivniji pokazatelj etničke pripadnosti nego izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti: prilikom popisa 1961, svega 1.368 osoba deklariralo se kao Vlasi, dok je čak 106.656 njih reklo da im je vlaški maternji jezik.

– Nacionalna pripadnost u demografskoj statistici je složeno i relativno pitanje. Naša statistika ne operiše pojmom pravne i etničke nacionalnosti, već beleži tzv. subjektivni doživljaj nacionalne pripadnosti. To u prevodu znači da neko ko je Srbin, Hrvat ili Musliman može da se izjasni kao Jugosloven, jer je to njegov subjektivni doživljaj nacionalne pripadnosti. Ustanovljeno je da Romi i Vlasi spadaju u tzv. flotantne etničke grupe. To su one zajednice čiji pripadnici često menjaju stav o etničkom poreklu

prilikom deklarisanja u popisnoj i vitalnoj statistici. Naime, Romi se ponekad izjašnjavaju kao Srbi, a ponekad kao Romi, dok se Vlasi ponekad izjašnjavaju kao Rumuni – ističe naš sagovornik.

Dr Knežević ističe da je maternji jezik mnogo jači i objektivniji pokazatelj etničke pripadnosti nego izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti. Zbog toga mnoge zemlje zapadne Evrope prilikom popisa stanovništva ne pitaju za nacionalnu pripadnost, već za maternji i upotrebnii jezik. Iako ima najdužu tradiciju popisa u Evropi, Francuska već 150 godina ne prikuplja podatke o veroispovesti i naciji i ne bavi se etničkom kategorizacijom stanovništva, dok se u funkciji politike integracije imigranata u popisima postavlja i pitanje o državi rođenja. I Makedonci su pitanje o nacionalnoj pripadnosti nedavno izbacili iz popisa stanovništva, a preporuka Evropskog statističkog biroa je da se pitanje o etničkoj pripadnosti prilikom popisa ne postavlja.

– Ilustrativni dokaz teze da je maternji jezik pravi pokazatelj etničke pripadnosti predstavljaju Vlasi. Tako se, primera radi, prilikom popisa stanovništva 1961. godine, svega 1.368 osoba deklariralo kao Vlasi, dok je čak 106.656 njih reklo da im je vlaški maternji jezik. Inače, Vlasi su među prvim etničkim grupama koje su ušle u proces demografske depopulacije, jer su zbog velikog siromaštva decenijama imali politiku jednog deteta. Vlasi su još šezdesetih godina prošlog veka počeli da se iseljavaju u zapadnu Evropu, a vlaška sela u istočnoj Srbiji su gotovo pusta. Trend rumunizacije Vlaha započeo je rumunski akademik Georgi Valsan još u vreme Jovana Cvijića i taj trend je i danas na snazi – zaključuje dr Aleksandar Knežević.

„Čuvarkuća“ krenula iz Bačkog Petrovog Sela

Izvor: Fondacija 021

Prva manifestacija „Čuvarkuća“ održana je u subotu, 26. maja, u Bačkom Petrovom Selu pod motom „Da živimo jedni sa drugima, a ne jedni pored drugih“.

Manifestacija je počela u prostorijama Mesne zajednice, gde je otvorena izložba slika.

Tema koja povezuje radove nastale u likovnoj koloniji je multikulturalnost Vojvodine. Izložene su slike Đorđa Kovačeva, Đorđa Beare, Marte Kiš Buter, Pavela Popa, Đerđi Ačaji, Daniele Morariu i Dominike Morariu.

Izložbu je otvorio pesnik i novinar Janoš Žolnai, rečima da „Vojvodina na najlepší mogući način svakodnevno dokazuje da su razumevanje, višejezičnost i sloga ljudi zaštitni znak jednog dela zemljine kugle“.

„Kultura Vojvodine je jedno veliko bogatstvo naroda koji žive na ovom tlu i jedna raskoš koja je neopisiva prema mom mišljenju. Ja Vojvodinu nosim u srcu, volim je 'od blata i inata' kako je to Mika Antić znao nekad da kaže, kao i te dobre ljude široke duše. To obavezno moramo sačuvati“, smatra Žolnai.

U programu koji je održan na Strelištu, domaćini su se predstavili kroz igru, domaću radinost, ali i tradicionalnu kuhinju. Posetioци su mogli da uživaju u nastupima kulturno-umetničkih društava i recitatora, u izloženim ručnim radovima, kao i da probaju lokalne kulinarske specijalitete.

Bogatstvo narodnih igara i pesama predstavila su kulturno-umetnička društva „Đido“ i „Petefi Šandor“ iz Bečeja, „Branko T. Radičević“ iz Radičevića, „Lole“ i „Dr Kiš Imre“ iz Bačkog Petrovog Sela, „Đeram“ iz Bačkog Gradišta, kao i „Romano Ternipe“ iz Novog Sada.



vog Sela, „Đeram“ iz Bačkog Gradišta, kao i „Romano Ternipe“ iz Novog Sada.

Među učesnicima bilo je i udruženje slikara amatera „Da Vinči“ iz Bačkog Petrovog Sela. Formirano je pre 11 godina i ima tridesetak članova, koji se bave slikarstvom, vajarstvom i ručnim radovima.

„Svi smo amateri i pomažemo jedni drugima. Učestvovali smo na više od 80 izložbi širom Vojvodine i dobro sarađu-

jemo sa slikarima amaterima iz drugih vojvođanskih mesta. Radimo i sa decom i trenutno imamo njih petoro, šestoro koji su baš talentovani“, kaže predstavnik ovog udruženja, Ana-Marija Stanojev.

U narednim mesecima, kroz „Čuvarkuću“ će se predstaviti i povezati još 11 vojvođanskih mesta, a završna manifestacija biće organizovana u Novom Sadu.

Projekat finansijski podržava Evropska unija, a realizuje Fondacija 021 uz podršku nevladinih organizacija CeSER iz Rume, Centra za razvoj civilnog društva iz Zrenjanina i KUD „Branko T. Radičević“ iz Radičevića.



Upoznavanje u kvizu na više jezika

Izvor: Dnevnik

Foto: Dnevnik/Gimnazija „Branko Radičević“

U okviru projekta Pokrajinske vlade „Afirmacija multikulturalizma i tolerancije u Vojvodini“ Kanjiža, Kovačica i Sombor bili su domaćini regionalnih kvizova takmičenja srednjoškolaca pod nazivom „Koliko se poznamo?“ iz 12. ciklusa.

Organizator i nosilac projekta je Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice AP Vojvodine.

Samostalni savetnik u Pokrajinskom sekretarijatu za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice AP Vojvodine, Bojan Gregurić, naglašava da je pored višejezičnosti, jer se kviz srednjoškolaca održava na srpskom, mađarskom, slovačkom i rumunskom jeziku, specifičnost ovogodišnjeg takmičenja i u tome što se ekipe uoči nastupa formiraju od



učenika različitih škola, čime se direktno utiče na povezivanje i bolje upoznavanje mladih ljudi.

Mešovitost nacionalnog sastava je glavna odlika ekipa koje se ove sezone takmiče u kvizu. Praktično sve ekipe su sačinjene od učenika iz tri različite škole i kao takve predstavljaju svoju školu i svoju sredinu, a učesnici se uz takmičenje u znanju upoznaju i druže.

Finalno takmičenje, održano u studiju „Dunav“ u Novom Sadu, okupilo je najbolje takmičare iz devet vojvođanskih gimnazija i srednjih stručnih škola iz Kikinde, Sente, Bačke Palanke, Novog Sada, Kovina, Bele Crkve i Stare Pazove. Najuspešnija ekipa bila je u sastavu Igor Miroslavljević, učenik Gimnazije „Branko Radičević“ iz Stare Pazove, Katarinom Jovanović, učenicom Belocrkvanske gimnazije i ekonomske škole iz Bele Crkve i Emilijom Dotlić, učenicom Gimnazije i ekonomske škole „Branko Radičević“ iz Kovina. Njima je nagrade dodelio Mihalj Njilaš, podpredsednik Pokrajinske vlade i pokrajinski sekretar za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice.

U dvanaestom ciklusu kviza učestvovao je 81 takmičar iz 27 srednjih škola iz Vojvodine.

Slovačka zajednica

Srpsko-slovačko pesničko kolo u Kulpinu

Izvor: Pokrajinska vlada

Foto: Hlas Ijudu

Zamenik pokrajinskog sekretara za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, dr Nebojša Kuzmanović, prisustvovao je u dvorcu Dunđerskih, u Kulpinu, susretu slovačkih i srpskih pesnika, koje je organizovao Slovački kulturni klub Srbije iz Bačkog Petrovca, pod nazivom „Srpsko-slovačko pesničko kolo“. Susret je organizovan 31. maja.



„Vekovno prijateljstvo slovačkog i srpskog naroda i ovim pesničkim ko-

lom dobija svoju potvrdu, jer je na ovom istorijskom mestu davne 1869.

godine za narodnog poslanika u Ugarski parlament izabran veliki slovački pesnik i osnivač Matice slovačke, Vilijam Paulini Tot, koga su na Kulpinskim izborima zajedno izabrali Slovaci i Srbi“, rekao je dr Kuzmanović i dodao da je to kako tada, tako i danas bila poruka o dobroj saradnji i građenju boljeg života.

Po njegovim rečima pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose s ver-

skim zajednicama daje snažnu podršku negovanju kulture i informisanja slovačke nacionalne zajednice u Vojvodini, kako bi se zaštitila i očuvala Ustavom zagarantovana prava svih nacionalnih zajednica-manjina na ovom prostoru.

Sa druge strane, podsetio je Kuzmanović, Republika Slovačka brine o

negovanju dobrih odnosa sa našom državom i ovo druženje pesnika jeste još jedan prilog tim činjenicama.

Ispred Slovačkog kulturnog kluba pesnike i ljubitelje poezije pozdravio je predsednik kluba, Vladimir Valenčik, a svoje stihove čitali su slovački pesnici Miroslav Bijelik, koji je predsednik Udruženja slovačkih

pisaca, Miroslav Demak i drugi, dok su srpski pesnici Radomir Andrić, predsednik Udruženja književnika Srbije, Miodrag Jakšić i ostali stihovima i prozom predstavili srpsku pesničku scenu.

U umetničkom delu programa nastupila je violinistkinja Marina Cirovska.

Svečano otvorena televizija „Folklorika“

Izvor: Pokrajinska vlada

Pokrajinski sekretar za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, Dragana Milošević, 7. juna u Zavodu za kulturu vojvođanskih Slovaka u Novom Sadu, prisustvovala je svečanom puštanju u rad TV kanala „Folklorika“, namenjenog između ostalog i slovačkoj nacionalnoj manjini u Srbiji.

Presecanjem vrpce TV „Folkloriku“ su simbolično otvorili generalni sekretar predsednika Republike Srbije, Nikola Selaković, predsednik Narodne skupštine Slovačke, Andrej Danko, suvlasnik TV „Folklorika“, Marcel Dekanovski, i Vesna Vujasinović, iz kompanije MC BOX, koja je vlasnik novootvorene televizije „Folklorika“.

Premijernim emitovanjem nekoliko segmenata iz programa nove privatne slovačke televizije TV „Folklorika“ počelo je i njeno zvanično emitovanje, kako bi se život vojvođanskih Slovaka i matice Slovačke približio svima.

Dragana Milošević je izjavila da je ovo jedan izuzetan dan za slovačku nacionalnu zajednicu u Vojvodini, jer će i na ovaj način svakodnevno biti povezana sa matičnom zemljom.

„Kao resorni sekretar, moram da naglasim da Pokrajinska vlada sa posebnom pažnjom brine o očuvanju nacionalnog identiteta svake nacionalne zajednice u Vojvodini, pa samim tim i Slovaka. Posebno bih naglasila da će se u narednom periodu upravo za snažniju medijsku podršku nacionalnih zajednica uvećati budžet za pet dosto, što će osnažiti i njihove programske sadržaje“, izjavila je Dragana Milošević.

U ime predsednika Republike Srbije, Aleksandra Vučića, otvaranje novog TV kanala pozdravio je generalni sekretar predsednika, Nikola Selaković, koji je ovom prilikom čestitao na ostvarenom projektu, koji, kako je rekao, još više zbližava srpski i slovački narod, čiji koreni prijateljstva sežu duboko u istoriju.

„Podsetiću da ove godine Srbija obeležava 100 godina od završetka Prvog

vom zagarantovana prava na negovanje jezika, pisma, kulture i običaja u našoj zemlji, a televizija „Folklorika“ će to svojim daljim delovanjem i potvrditi.

Čestitajući na otvaranju televizije koja će još dublje, snažnije i profesionalnije spajati naša dva naroda, predsednik Skupštine Slovačke, Andrej Danko, naglasio je da su vekovi zajedničkog života Slovaka i Srba na ovom prostoru



svetskog rata, kada je i slovački narod dobio slobodu i stao uz Srbe, sa kojima su zajedno doneli odluku o prisajedinjenju Kraljevini Srbiji. Osim toga, danas je poseban dan i Zavodu za kulturu vojvođanskih Slovaka, jer obeležavaju deset godina od osnivanja na čemu im posebno čestitam i želim uspeha u daljem radu,“ rekao je Selaković. On je dodao da je to samo potvrda da Republika Srbija posebno neguje, poštuje i ceni slovačku nacionalnu zajednicu, kojoj su, kao i drugima, Usta-

dovoljan preduslov da se sa takvim životom nastavi.

Marcel Dekanovski je objasnio da je cilj otvaranja ove televizije, pored približavanja života Slovaka u Vojvodini i Slovaka u matici i približavanje mnogo šire slike na relaciji Beograd – Bratislava.

Svečanom otvaranju prisustvovala je i ambasador Slovačke Republike u Srbiji, Dagmar Repčekova.

Bošnjak: Dobra uprava na lokalnom nivou za Romkinje i Rome

Izvor: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

„Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave zaključuje pravni okvir u cilju daljeg aktivnog uključivanja pripadnika manjina, a naročito Roma i Romkinja, u društvene procese“, rekao je državni sekretar Ivan Bošnjak na predstavljanju zajedničkog programa Saveta Evrope i Evropske komisije ROMACTED “Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja romske zajednice na lokalnom nivou”.

Bošnjak je zahvalio međunarodnim partnerima na podršci u osnaživanju romske zajednice i rekao da već dobre zakone poboljšavamo radi prevazilaženja nedostataka koji su se pokazali u njihovoj primeni.

„Upravo sledeći zadatak koji se postavlja pred sve nas je dalja decentralizacija poslova i odgovornosti. Život se odvija



na lokalnu i glavni izazov je na najjednostavniji način rešavati probleme tamo gde se oni generišu u lokalnim sredinama“, naglasio je državni sekretar.

On je podsetio da će se u drugoj polovini godine održati izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina i pozvao prisutne da doprinesu da se što veći broj naših sugrađana, pripadnika nacionalnih manjina, uključi u ovaj proces.

U ROMACTED program koji je usmeren na izgradnju političke volje i održivih politika kroz angažovanje lokalnih vlasti uključilo se 11 lokalnih samouprava, a svečanosti na kojoj je predstavljen projekat prisustvovali su i Tim Kartrajt, šef misije Saveta Evrope, Zorana Mihajlović, potpredsednica Vlade Srbije, i predsednik Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, Tefik Ramdanović.

Korak po korak do operativnog plana mobilnog tima

Izvor: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Projektom „Tehnička pomoć za unapređenje životnih i stambenih uslova romske populacije u neformalnim naseljima – STANOVANJE ROMA“ (IPA 2013) koji podržava Evropska unija u saradnji sa Ministarstvom finansija, Sektor za ugovaranje i finansiranje programa iz sredstava EU, a koji sprovede Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Kancelarija za ljudska i manjinska prava, u okviru Komponente 2 – mere socijalne inkluzije, pruža se intenzivna podrška procesu uspostavljanja mobilnih timova i kontinuiranom jačanju njihovih kapaciteta za planiranje i realizaciju programa i usluga koji će doprineti socijalnom uključivanju romske populacije na nivou lokalnih zajednica.

S tim u vezi tokom maja i juna 2018. godine, realizuje se Drugi ciklus obuka koji ima za cilj upoznavanje sa metodologijom operativnog planiranja i pružanja podrške za 20 formiranih mobilnih timova tokom procesa izrade operativnih planova za period jun – decembar 2018. godine. Ukupno 20 obuka realizuje se

u svakoj od jedinica lokalne samouprave koje su uključene u projekat (Aleksinac, Bačka Palanka, Beočin, Bor, Čukarica, Vlasotince, Vladičin Han, Zaječar, Zrenjanin, Kraljevo, Kovačica, Lajkovac, Paraćin, Požarevac, Pećinci, Ruma, Subotica, Stara Pazova, Niš i Šabac).

Proteklih dana, predstavnici Kancelarije za ljudska i manjinska prava, zajedno sa timom mentora prisustvovali su obukama u Subotici, Zrenjaninu i Čukarici. Pored članova mobilnih timova (koordinatori/ke za Rome, pedagoški asistenti/kinje, zdravstvene dijektorke, socijalni radnici CSR i savetnici za zapošljavanje NSZ) učešće na radionici/obukama su uzeli i predstavnici drugih institucija i organizacija koji na direktan ili indirektan način mogu doprineti unapređenju životnih i stambenih uslova romske populacije koja živi u podstandardnim naseljima.

Cilj obuka je da se aktivnosti i mere planiraju kako bi odgovorile na prioritete potrebe romske populacije, koje će doprineti većoj uključenosti u sistem obrazovanja, unapre-

đenju zdravlja i usvajanju zdravih stilova života, povećanju zapošljivosti i zapošljavanja/samozapošljavanja romske populacije, većem obuhvatu uslugama i merama socijalne zaštite, kao i unapređenju stambenih uslova u kojima žive Romi i Romkinje.

Proces šestomesečnog operativnog planiranja, njegove implementacije i praćenja ojačaću kapacitete mobilnih timova da uspostave kontinuitet operativnog planiranja na godišnjem nivou, koji će, pored definisanja ciljeva i aktivnosti, nosioca i partnera, vremenskog okvira, postojećih resursa, indikatora i izvora verifikacije, definisati potrebna sredstva neophodna za realizaciju predviđenih aktivnosti, kao i izvore finansiranja.

Operativnim planovima mobilnih timova doprinosi se implementaciji kako lokalnih akcionih planova za unapređenje položaja Roma, tako i prioriteta i merama definisanim Strategijom za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji za period od 2016. do 2025. godine.

Festival „Kalina” održan po 15. put

Foto: KPD Karpati

Ukom 9. i 10. juna održan je 15. po redu Festival ukrajinske kulture „Kalina”. Festival je ove godine održan u Kulturnom centru „Kula” u Kuli.

Festival je počeo predstavom „Prvi izlazak” autora Stepana Vasilčenka, a u izvedbi Kulturno-prosvetnog društva „Karpati” iz Vrbasa. Zvanično je otvoren u nedelju, kad je održan i koncert ukrajinske narodne pesme, a posetioci su imali priliku da pogledaju izložbu fotografija, kao i da prisustvuju prezentaciji ukrajinske kuhinje.

Na festivalu su nastupili i UKC „Kobzar” iz Novog Sada, KUD „Ivan Senjuk” iz



Kule, DNUK „Kolomejka” iz Sremske Mitrovice i UKUD „Kalina” iz Indije, a iz inostranstva festival su došla da podrže društva iz Ukrajine, Hrvatske i Republike Srpske.

Specifično za ovaj festival jeste da se on održava u pet gradova naizmenično, gde živi veliki broj Ukrajinaca, a važnost festivala se ogleda i u tome, jer se tokom festivala okupe sva društva koja neguju ukrajinsku kulturu u Republici Srbiji, odnosno tokom festivalskih dana publici predstavljaju svoje koreografije i pesme koje su pripremali tokom prethodne godine.

Festival je ove godine podržalo Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije, a organizator i pokrovitelj je Nacionalni savet ukrajinske nacionalne manjine u Srbiji.

Rusinska zajednica

Svidnjik i Vrbas povezuju „Karpati”, festival rusinske kulture

Izvor: Dnevnik

Predstavnici lokalne samouprave predvođeni predsednikom Opštine Vrbas, Milanom Glušcem, boravili su u gradu pobratimu Svidnjku, u Slovačkoj, na Festivalu rusinske kulture, na kojem je učestvovalo i Kulturno-prosvetno društvo „Karpati” iz Vrbasa.

Boravak u Slovačkoj bio je prilika da se obeleži deseta godišnjica uspostavljanja bratskih odnosa Svidnjika i Vrbasa i ponovo razmotre mogući modeli saradnje. Povodom uspešne desetogodišnje saradnje sa Svidnjikom, Glušac je u ime Opštine Vrbas primio plaketu.

Među delegacijama koje su prisustvovalе Festivalu rusinske kulture bili su i predstavnici gradova iz Rusije, Makedonije, Ukrajine, Poljske i drugih država.

– Saradnja u oblasti kulture razvija se iz godine u godinu, redovno imamo razmenu kulturnih društava i nastupe



u oba grada, što doprinosi upoznavanju i približavanju naših kulturnih nasleđa, a dogovorili smo se da i to dodatno unapredimo – kazao je po povratku iz Slovačke predsednik Opštine Vrbas, Milan Glušac. Za početak, obe strane organizovaće posete likovnih umetnika iz Vrbasa gradu pobratimu, kako bi slikari iz Vrbasa i Svi-

dnjika stvarali zajedno na likovnim kolonijama. Plan je da se saradnja širi i na druge oblasti. Svidnjik je grad u Evropskoj uniji i za nas je značajno da imamo pouzdanog partnera za projekte za koje se može tražiti podrška fondova EU – rekao je prvi čovek lokalne samouprave Vrbasa, Milan Glušac.

„Đenđešbokreta” i „Durindo” čuvaju identitet Mađara

Izvor: Dnevnik

Najznačajnije smotre stvaralaštva vojvođanskih Mađara, izvornog folklora, narodnih muzičkih orkestara, horova i solista, 55. festival „Đenđešbokreta” i 42. „Durindo” održani su proteklog vikenda u Novom Kneževcu.

Festivalske zastave je blagosiljao biskup Janoš Šoti, a oko 2.400 učesnika je za dva dana vikenda, pre nastupa prodefilovalo centralnom ulicom grada.



Kovač, rekla je da su se pripremali godinu dana i da su ponosni, jer je u subotu na festivalu „Đenđešbokreta” na pozornici u parku nastupilo 35 folklornih ansambala sa oko 900 učesnika, dok se u nedelju u salama Pozorišta i Biblioteke „Branislav Nušić” na festivalu „Durindo” predstavilo 119 horova, muzičkih ansambala i solista sa 1.450 izvođača. Da bi se manifestacija uspešno organizovala svoj doprinos dao je veliki broj aktivista iz mesta novokneževačke opštine.

U ime domaćina učesnike su pozdravili predsednici opštine i Skupštine opštine Novi Kneževac, dr Radovan Uverić i Nandor Ujhelji, a značaj ove smotre istakli su predsednik Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine u Srbiji, Jene Hajnal, predsednik Organizacionog odbora, Arpad Kišimre, državni sekretar

zadužen za nacionalnu politiku u mađarskoj vladi, Arpad Janoš Potapi.

Domaćin ove smotre za negovanje tradicija narodnog stvaralaštva bilo je KUD „Tisađeđe” i ona je prvi put održana u ovoj severnobanatskoj varošici. Predsednica KUD „Tisađeđe”, Magdalena

Prema odluci stručnog žirija ovogodišnji dobitnik nagrade „Aniko Bodor” je muški hor „Botra” bečejskog Kulturnog društva „Šandor Petefi”. Na završetku smotre zastave festivala „Đenđešbokreta” i „Durindo” preuzelo je KUD „Bela Bartok” iz Horgoša koje će biti domaćin naredne smotre.

Delegacija donatora posetila vrtić u Jermenovcima

Izvor: Južni Banat

Opština Plandište dobila je sredstva za renoviranje i opremanje vrtića u Jermenovcima u iznosu od 2.555.672,89 dinara. Sredstva su obezbeđena na osnovu Ugovora o dodeli sredstava zaključenog između Fonda „Betlem Gabor” iz Budimpešte, Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine iz Subotice i Opštine Plandište.

Predstavnici donatora su želili da provere kvalitet radova, pre zvaničnog prijema objekta. Donatore su u Jermenovcu dočekali predsednik opštine Plandište, Jovan Repac, i zamenik predsednika opštine Plandište, Goran Donevski.

Bespovratna sredstva dobijena su u cilju realizacije „Programa unapređenja pred-

školskih ustanova u Karpatskom basenu”.

Projektom je predviđena zamena kompletnog krova, postavljanje kamene vune,



rekonstrukcija plafona, postavljanje novih oluka, zamena prozora, sanitarnih čvorova i zidnih pločica. Obezbeđeni su novi stolovi i stolice, dušeci koji su prilagođeni uzrastu dece vrtića. Vrtić će zahvaljujući ovom projektu dobiti i video nadzor, klima uređaj i novi televizor.

U toku juna meseca, zahvaljujući Nacionalnom savetu mađarske nacionalne manjine, u dvorištu vrtića biće postavljeno novo igralište u vrednosti od 800.000 dinara.

Predsednik Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, Jene Hajnal, istakao je da je zadovoljan urađenim, ali da je najvažnije da su korisnici, odnosno deca i zaposleni u vrtiću zadovoljni renoviranim vrtićem.

– Prema mom mišljenju radovi su izvršeni veoma dobro, estetski

izgleda veoma lepo, sada čekamo samo odluku Nadzora koja se tiče samih tehničkih stvari i puštanja u rad vrtića. Veliku zahvalnost Opština Plandište duguje Nacionalnom savetu i Republici Mađarskoj za bespovratnu donaciju, istakao je predsednik opštine, Jovan Repac.

Bosanski, jer smo Bošnjaci

Izvor: BNV

U Bošnjačkom nacionalnom vijeću, 04. juna, održana je redovna konferencija za medije na kojoj je govorio predsjednik Vijeća, dr. Sulejman Ugljanin.

Govoreći o procesu upisa djece u školu i izjašnjavanja roditelja za jezik nastave, predsjednik Ugljanin je pozvao roditelje da se opredijele za obrazovanje djece na bosanskom maternjem jeziku i pismu.

„U svojstvu predsjednika Bošnjačkog nacionalnog vijeća, pozivam sve roditelje da iskoriste svoje zakonsko pravo i izjasne se kako bi njihova djeca mogla da koriste svoja Ustavom i zakonima zagarantovana prava koja



proističu iz tog izjašnjavanja.“ – naglasio je predsjednik Ugljanin.

U tom smislu Bošnjačko nacionalno vijeće je pokrenulo kampanju koja nosi naziv „Bosanski, jer smo Bošnja-

ci“ i koja ima cilj da potpuno informiše sve Bošnjake o obrazovanju djece na svom maternjem jeziku.

Predsjednik Ugljanin je pozvao sve Bošnjake da se upišu u poseban birački spisak za izbore za Bošnjačko nacionalno vijeće čime će steći mogućnost da koriste sva svoja prava koja proi-
zilaze iz Ustava i zakona.

Također, najavljena je i posjeta ambasadora Sema Fabricija, šefa Misije Evropske unije u Beogradu, Bošnjačkom nacionalnom vijeću, krajem ovog mjeseca i to predstavlja priliku da se Delegacija EU upozna sa svim neriješenim problemima koje Bošnjaci imaju u ovoj zemlji.

Bošnjaci u Srbiji obeležili Ramazanski bajram

Izvor: BNV

Bošnjačko nacionalno vijeće priredilo je 15. juna tradicionalni bajramski prijem povodom obilježavanja Ramazanskog bajrama za sve građane Sandžaka.

Na prijemu su dodijeljene nagrade učenicima koji su osvojili prvo, drugo i treće mjesto na Republičkom takmičenju iz bosanskog jezika i jezičke kulture.

Predsjednik Bošnjačkog nacionalnog vijeća je čestitao Bajram prisutnima i naglasio bitnost isticanja uspjeha mladih Bošnjaka i pozvao na jedinstvo sve Sandžaklije.

„Učenicima osnovnih škola čestitam na osvojenim mjestima, oni su naš ponos, čestitam njihovim roditeljima koji ih ispravno odgajaju, nastavnicima i učiteljima koji ih uče i paze kao svoju djecu i direktorima koji podržavaju nastavu na maternjem jeziku i koji su im omogućili da ostvare svoja Ustavom i zakonima zagarantovana prava. Koristim priliku u svojstvu predsjednika i osnivača Bošnjačkog nacionalnog vijeća da pozovem sve koji



nose u sebi sandžački regionalni i bošnjački nacionalni identitet na jedinstvo, kojoj god vjeri, naciji ili stranci da pripadaju. Samo jedinstveni možemo riješiti status Sandžaka jer Sandžak pripada nama i rješavanje pitanja Sandžaka je ključ mira na Balkanu.“

Nagrade Bošnjačkog nacionalnog vijeća dobilo je ukupno 30 učenika od kojih je 15 zauzelo treće, 10 drugo i 5 prvo mjesto na Republičkom takmičenju. Gostima je priređen i koktel uz koji su se razmjenjivale bajramske čestitke.

Češka zajednica na internacionalnom seminaru u Rumuniji

Izvor: Škola plus Bela Crkva

Predstavnici Škole plus iz Bele Crkve, kao i Nacionalnog saveta češke nacionalne manjine u Srbiji, krajem maja meseca 2018. godine, prisustvovali su internacionalnom seminaru u organizaciji Didaktičke kuće regiona Karaš Severin u Rumuniji.



Seminar pod nazivom „Evropska dimenzija multietničkog i multikulturalnog Banata“ održan je u Karašovi kod Rešice u prostorijama Zajednice Hrvata u Rumuniji. Organizatorica seminara, Nikoleta Marku, direktorka Didaktičke kuće regiona Karaš Severin u Rumuniji, osmislila je seminar kao niz interkulturalnih dešavanja i prezentacija sa ciljem da se pri-

sutni upoznaju sa lepotom i bogatstvom različitosti Banata sa rumunske i srpske strane.

Seminaru je prisustvovala i predsednica Odbora za kulturu Nacionalnog saveta Čeha u Srbiji, Ljiljana Stehlik. Gospođa Stehlik imala je priliku da u uvodnom iz-

laganju prisutne upoznaje sa životom Čeha na prostoru Srbije, a posebno na području srpskog Banata. Prisutni predstavnici velikog broja etničkih zajednica bili su zainteresovani za običaje Čeha u našem delu Banata. Bila je ovo i prilika da se istakne važnost negovanja dobrih odnosa sa svim nacionalnim zajednicama u okruženju.

Internationalni seminar „Evropska dimenzija multietničkog i multikulturalnog Banata“ imao je za cilj prekograničnu razmenu iskustava u regionima srpskog i rumunskog Banata. Tokom seminara prikazane su tradicionalne kulture Hrvata, Srba, Ukrajinaca, Čeha, Roma, Nemaca, Mađara i Rumuna koji zajedno žive u rumunskom Banatu.

Bunjevačka zajednica

Održana konferencija „Usmeno narodno blago, običaji i tradicija bački Bunjevaca“

Izvor: Bunjevački media centar

Šesta po redu Panel konferencija „Usmeno narodno blago, običaji i tradicija bački Bunjevaca“ u organizaciji KUD „Bunjevka“ iz Subotice, održana je u petak 25. maja 2018. godine u svečanoj bioskopskoj sali Art bioskopa „Aleksandar Lifka“ u Subotici.



Na samom početku programa prisutnima se obratila pridsidnica KUD „Bunjevka“, Kata Kuntić, i istakla značaj održavanja ove šeste po redu Panel konferencije, potom se prisutnima obratila koordinator ovog projekta, Tamara Babić, koja

je ujedno predstavila Zbornik radova sa V Panel konferencije iz 2017. godine i katalog koji je propratio program ovogodišnje Panel konferencije.

Teme koje su se mogle čuti u okviru ove Panel konferencije na temu nematerijalnog kulturnog nasliđa su: „Divojački štafir“ pridavač Kata Kuntić; „Kraljice na Dove“ pridavač dr Suzana Kujundžić Ostojić; „Čuvare bunjevačke muzičke tradicije“ – pridavač Tamara Babić; „Dužanica bački Bunjevaca“ – pridavač Kata Kuntić i dr Suzana Kujundžić Ostojić.

Sve navedene teme su bile propraćene snimcima i video prezentacijama, uz detaljna obrazloženja koja potvrđuju da svi od ovi elementa još uvijek su živi i da postoji kontinuitet u pravcu tog da se mogu zaštititi ko nematerijalni elementi kulturnog nasliđa Bunjevaca.

Obilježeno 140 godina od rođenja popa Blaška Rajića

Povodom 140 godina od rođenja popa Blaška Rajića održana je istorijska tribina pod nazivom „Blaško Rajić i njegova borba za bunjevački rod“ u organizaciji UG „Bunjevačka kasina“, koja je održana u sribu, 30. maja u ogranaku gradske biblioteke na Paliću.

Pridavač na istorijskoj tribini je bio istraživač prošlosti Bunjevaca Mijo Mandić, a uvodničar Dragan Rokvić, direktor Gradske biblioteke u Subotici.

Pored istorijske tribine bio je prikazan i dokumentarni film o Blašku Rajiću u produkciji BKC „Bajmok“.

Odomke iz Rajićevi govora i odlomke iz epa „Slava“ čitala je Stela Bukvić.

Tema koja je bila obrađena na ovoj tribini je misija popa Blaška Rajića u Parizu 1918. godine i njegova uloga ko pridsavnik bunjevačkog naroda na Velikoj narodnoj skupštini 25. novembra 1918. godine u Novom Sadu.



Centar za istraživanja migracija
Center for Migration Studies



eu2018bg.bg

Българско председателство на
Съвета на Европейския съюз



Publikaciju podržava Ministarstvo spoljnih poslova Republike Bugarske.
Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove donatora.